

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ

Кафедра географической экологии

ВЛАСОВА Дарья Борисовна

**ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГЕОЭКОЛОГИЧЕСКОЙ
ОЦЕНКИ УНИКАЛЬНЫХ ОЗЕР БЕЛАРУСИ**

Магистерская диссертация

специальность 1-33 80 01 «Экология»

Научный руководитель
Александр Николаевич Витченко
доктор географических наук,
профессор

Допущена к защите

«__» _____ 2020 г.

Зав. кафедрой географической экологии

_____ Н.В. Гагина

кандидат географических наук,

доцент

Минск, 2020

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: ОЗЕРО, ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ, ООПТ, ОХРАНА, ОХРАНЯЕМЫЕ ВИДЫ, ОЦЕНКА, УНИКАЛЬНЫЕ ОЗЕРА, МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ, АНТРОПОГЕННОЕ ВОЗДЕЙСТВИЕ, ГИДРОХИМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА, ГЕОХИМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА, ГИДРОБИОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА.

Цель магистерской диссертации – оценка современного геоэкологического состояния уникальных озер Беларуси.

Актуальность геоэкологического подхода в изучении уникальных озер объясняется тем, что озера служат местами обитания и произрастания редких и охраняемых видов фауны и флоры. В последние десятилетия происходит сокращение числа популяций видов, занесенных в Красную Книгу РБ, что служит индикаторами экологической ситуации в регионе.

Объект исследования – уникальные озера Беларуси. Предмет исследования – геоэкологическое состояние озер Беларуси.

Для геоэкологической оценки уникальных озер Беларуси, были использованы различные методы исследования: гидрохимический, геохимический, биологический, расчетные методы.

В ходе проведения геоэкологической оценки уникальных озер Беларуси, были выявлены озера с благоприятным, относительно благоприятным и относительно неблагоприятным экологическим состоянием. Расчеты базируются на использовании достоверных данных лимнологических исследований, опубликованных в открытой печати.

На основе полученных результатов, для уникальных озер, были описаны рекомендованные меры охраны среды произрастания и обитания популяций редких и охраняемых видов фауны и флоры, находящихся в критическом состоянии и нуждающиеся в усилении существующих мер охраны.

Полученные результаты могут быть использованы в практике рационального природопользования и охраны уникальных озер.

Магистерская диссертация состоит из общей характеристики работы, введения, четырех глав, заключения, библиографического списка, включающего 41 источника, и приложений. Общий объем диссертации составляет 81 страница, в том числе 25 таблиц, 6 рисунков, 6 приложений на 16 страницах.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы: ВОЗЕРА, ЭКАЛАГІЧНАЕ СТАН, ААПТ, АХОВА, АБАРОНЕННЫЯ ВІДЫ, АЦЭНКА, УНІКАЛЬНЫЯ АЗЁРЫ, МЕТАДЫ ДАСЛЕДАВАННЯЎ, АНТРАПАГЕННАЕ ЎЗДЗЕЯННЕ, ГІДРАХІМІЧНАЯ АЦЭНКА, ГЕАХІМІЧНАЯ АЦЭНКА, ГІДРАБІЯЛАГІЧНАЯ АЦЭНКА.

Мэта магістарскай дысертацыі - ацэнка сучаснага геаэкалагічных стану унікальных азёр Беларусі.

Аktуальнасць геаэкалагічных падыходу ў вывучэнні унікальных азёр тлумачыцца тым, што возера служаць месцамі пражывання і росту рэдкіх і ахоўных відаў фауны і флоры. У апошнія дзесяцігоддзі адбываецца скарачэнне колькасці папуляцый відаў, занесеных у Чырвоную Кнігу РБ, што службыць індикатарамі экалагічнай сітуацыі ў рэгіёне.

Аб'ект даследавання - унікальныя азёры Беларусі. Прадмет даследавання - геаэкалагічных стан азёр Беларусі.

Для геаэкалагічных ацэнкі унікальных азёр Беларусі, былі выкарыстаны розныя метады даследавання: гідрахімічным, Геахімічны, біялагічны, разліковыя метады.

У ходзе правядзення геаэкалагічных ацэнкі унікальных азёр Беларусі, былі выяўлены возера са спрыяльным, адносна спрыяльным і адносна неспрыяльным экалагічным станам. Разлікі грунтуюцца на выкарыстанні пэўных дадзеных лімнологічных даследаванняў, апублікаваных у адкрытай друку.

На аснове атрыманых вынікаў, для унікальных азёр, былі апісаны рэкамендаваныя меры аховы асяроддзя вырастання і пражывання папуляцый рэдкіх і ахоўных відаў фауны і флоры, якія знаходзяцца ў крытычным стане і маюць патрэбу ва ўзмацненні існуючых мер аховы.

Атрыманая вынікі могуць быць выкарыстаны ў практыцы рацыянальнага прыродакарыстання і аховы унікальных азёр.

Магістарская дысертацыя складаецца з агульнай характарыстыкі працы, ўвядзення, чатырох кіраўнікоў, заключэння, бібліяграфічнага спісу, які ўключае 41 крыніцы, і прыкладанняў. Агульны аб'ём дысертацыі складае 81 старонка, у тым ліку 25 табліц, 6 малюнкаў, 6 прыкладанняў на 16 старонках.

ABSTRACT

Keywords: LAKE, ECOLOGICAL CONDITION, SPNA, PROTECTION, PROTECTED SPECIES, EVALUATION, UNIQUE LAKES, RESEARCH METHODS, ANTHROPOGENIC INFLUENCE, HYDROCHEMICAL EVALUATION, GEOCHEMICAL CHEMISTRY.

The purpose of the master's thesis is to assess the current geoecological state of unique lakes in Belarus.

The relevance of the geoecological approach to the study of unique lakes is explained by the fact that lakes serve as habitats and growths of rare and protected species of fauna and flora. In recent decades, there has been a reduction in the number of populations of species listed in the Red Book of Belarus, which serves as indicators of the ecological situation in the region.

The object of study is the unique lakes of Belarus. The subject of the study is the geoecological state of the lakes of Belarus.

For geoecological assessment of the unique lakes of Belarus, various research methods were used: hydrochemical, geochemical, biological, calculation methods.

During the geoecological assessment of the unique lakes of Belarus, lakes with favorable, relatively favorable and relatively unfavorable ecological conditions were identified. The calculations are based on the use of reliable data from limnological studies published in the open press.

Based on the results obtained, for unique lakes, the recommended measures for protecting the growing environment and habitats of populations of rare and protected species of fauna and flora, which are in critical condition and need to be strengthened, have been described.

The results can be used in the practice of environmental management and the protection of unique lakes.

The master's thesis consists of a general description of the work, introduction, four chapters, conclusion, bibliography, including 41 sources, and applications. The total volume of the dissertation is 81 pages, including 25 tables, 6 pictures, 6 appendices on 16 pages.